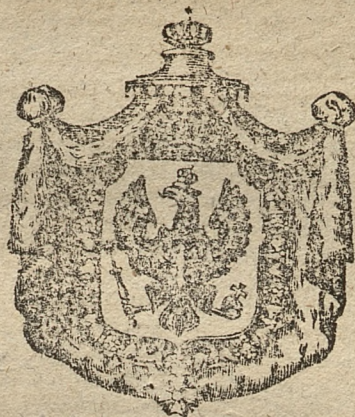

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornéy *W. Dehera i Spółki*. — Redaktor: Assessor *Raabski*.

N° 9. — W Środę dnia 1. Lutego 1826.

Wiadomości krajowe.

Z Poznania dnia 31. Stycznia.

Według pewnych prywatnych wiadomości z Petersburga, Jego Królewiczoska Mość, Xiążę Wilhelm Pruski (syn N. Pana) przybył do téj stolicy dnia 17. m. b., a dnia następnego przytomny był starożytnemu obrządkowi święcenia Jordanu na Newie.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 26. Stycznia.

Dzień pogrzebu ś. p. Staszica dowiódł,

jak mocny szacunek ziednały mu w narodzie jego cnoty obywatelskie. Żalony ten obrzęd był jeden z najwspanialszych jakie widziano w stolicy — wspaniały, nie przez powierzchowną okazałość, lecz przez iawne dowody uczuć, iakimi wszystkie stany i klasy mieszkańców technęły ku zmarłemu. — Bióra władz publicznych były opuszczone; widziano pierwszych Urzędników, Senatorów, Ministrów, Generałów, Członków Rady Stanu, Sędziów, Professorów, Nauczycieli, Kupców, nieprzeliczonym tłumem ciszących się obok trumny. Z przysionka domu Towarzystwa Przyjaciół Nauk nieśli ciało członkowie tegoż Towarzystwa, a wśród nich wysocy Urzędnicy; daléy dźwigali je uczniowie różnych szkół stolicy, które w dniu tym, z polecenia Kommissyi Rz. Wyznań i Oświecenia, były zamknięte. — Kondukt szedł Kra-

kowskim przedmieściem, ulicą Miodową, Freta, Zakrocimską do Bielan. — Duchowniństwo, któremu aż do kolumny Zygmunta przewodniczył JW. X. Biskup Prażmowski, zmieniało się w miarę iak kondukt wstępował w inną parafię stolicy. — Wóz żałobny szedł próżno; gdyż uczniowie nieśli trumnę na ramionach swoich aż do Bielan, chcąc przez to ostatni hołd złożyć mężowi, który oprócz zasług, iakie w naukach i około instytutowskołnych położył, zostawia im piękny wzor miłości Króla i Ojczyzny, oraz stałéy i żadną nieczystą namiętnością nieskażonéy miłości porządku i dobra pospolitego. Za karawanem szedł powóz JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, a za nim długi okiem nie przeczyszany szereg powozów. Wszystkie ulice, przez które kondukt przechodził, napętnione były tłumem, który do 20,000 liczyć można. Na ulicy Miodowéy i Krakowskiém przedmieściu kupcy pozamykali sklepy cisnąc się do dźwigania zwłok tego, który tak gorliwym był opiekunem przemysłu. — Na Bielanach, które, iak gdyby w dzień Zielonych świątek ludem były okryte, złożono ciało w kościele, dla wykonania ostatnich obrządków religijnych; Professor Hr. Skarbek miał mowę pochwalną, poczem zwłoki wyniesione zostały na cmentarz i spuszczone do grobu. Przed złożeniem ich w miejscu ostatniego spoczynku całun i blaszki okrywające trumnę, zerwane zostały przez przytomnych, i każdy starał się zachować pamiątkę dnia, w którym maż tyle zasłużony w kraiu, wierny poddany, spokojny i gorliwy obywatel, nieskażony urzędnik, dobroczyńca ludzkości, opiekun nauk, ostatnią część śmiertelnika od współobywateli odebrał.

Onegday przybył tu C. K. austriacki Szambelan Hrabia Bombelles.

R o s s y a.

Z Petersburga dnia 17. Stycznia.

Gazeta Senatska zawiera następujący ukaz N. Cesarza z dnia 16 z. m. do Rady Państwa: „Dla okazania szczegolnéy Naszéy ufności w gorliwość i przywiązaniu, iakie niesie dla spraw korony Naszéy i ojczyzny, Nasz uko-

chany brat J. C. M. Wielki Xiążę Michał, wzywamy Go do zasiadania w Radzie Państwa.“

N. Cesarzowa Marya otrzymała między innymi własnoręczny list od N. Cesarzowéy Elżbiety. — Drugie woysko wykonało przysięgę wierności N. Cesarzowi Mikołajowi. — Wuroczystość Bożego Narodzenia N. Cesarz Jmć raczył dać order S. Jędrzeia Xięciu Galicynowi, Generałowi Gubernatorowi woyskowemu w Moskwie, i Generałowi piechoty Hrabie mu Tolstoy, dowodzącemu 5tym korpusem woyska. Kawalerami orderu S. Alexandra Newskiego mianowani zostali Generałowie-Porucznicy Generałowie - Adjutanci Hrabia Komarowski i Benkendorff. — Generał-Adjutant Orloff, dowódca pułku gwardyi konnéy, otrzymał dostojność Hrabiego. — Rozkazem dziennym z dnia 25. b. m., N. Cesarz Jmć raczył ostatecznie zatwierdzić Generała Adjutanta Goleniszczewa-Kutuzowa na urzędzie Generała-Gubernatora woyskowego w Petersburgu.

Rozkaz dzienny N. Cesarza Jmci do osad woyskowych:

Żołnierze osad woyskowych!

Macie już wiadomość o Moim rozkazie Dziennym z dnia 15 m. z., w którym dzieląc z walecznymi woyskami Rossyjskiemi smutek i okropne nieszczęście, iakie Nas wszystkich dotknęły, nadałem pułkom gwardyi mundury, które nosił sławnéy pamięci Cesarz Alexander I. Głębokie Moie uszanowanie ku pamięci tego Cesarza, naszego Ojca i Dobroczyńcy, skłania Mię do przemówienia prosto do was żołnierze osad woyskowych. Zostaliście urządzonemi przez Cesarza Alexandra I., i nieraz gorliwość wasza i usiłowanie wasze otrzymały w nagrodę dowody wysokiego Jego zadowolenia. Byt osad waszych rozwiać cel zbawiennych Jego chęci, a szczęśliwe położenie, w którym się znajdujecie, iest owocem oycowskich starań, iakie dla was poświęcał. Dzieląc w całeý rozciągłości myśl dobroczynną, która osady woyskowe utworzyła, umocnię wasze dobre mienie, a w dowód Moięy przychyłności, daruję wam mün-

dur, który nieboszczyk Cesarz zwykł był nosić. Mundur ten będzie zachowany w pułku Grenadyerów Hrabiego Arakczejewa, jako pierwszym, który otrzymał posadę osadniczą, i zostanie złożony w kaplicy wspomnianego pułku przy wizerunku Cesarza, założyciela osad wojskowych. — Żołnierze! Przyłączcie ten pomnik do nieśmiertelnego pomnika założenia waszego. Niech będzie na zawsze rękojmią przychylności Mołéy ku wam i przewodnikiem waszym na drodze wierności tronowi.

(podp.) Mikołaj.

W Petersburgu d. 22. Grudnia 1825. r.

Onegday Posłowie Francuzki i Bawarski złożyli Cesarzowi na szczególném posłuchaniu swe listy wierzytelne.

Podług raportu lekarza przybocznego Stoffregen z Taganrogu dnia 5. Stycznia do N. Cesarzowéy Maryi Feodorownéy, utrzymuje się bardzo dobrze zdrowie N. Cesarzowéy Elżbiety, która ujęszcza do kościoła, wyjąwszy te dni, w których jest przeszło 19 stopni zimna.

W naszém niemieckim gazecie czytamy co następuje: „Niespodziane, i z natury swéy smutne wypadki dnia 26. Grudnia okazały się szczęśliwemi w skutkach swoich; przez nie albowiem odkrytém zostało istnienie haniebnego spisku, o którym dotąd ledwie mógł kto powziąć podejrzenie. Ludzie, niegodni nazywać się Rossyanami, gotowali w naszém oyczynie niesłychane złoczynstwa: wyćpienie całej rodziny Cesarskiej, rabowanie, łupienie majątków, mordowanie niewchodzących do ich buntowniczego spisku obywateli, iednym słowem wszelkie nieobliczone okropności anarchii. Ani myśleć, iżby to piekielne przedsięwzięcie mogło być przyśiężone do skutku, lecz samo nawet pokuszenie się, stać się mogło źródłem wielu nieszczęść. W celu zapobieżenia tym, w celu wykorzenienia złego, które Państwu groziło, potrzebnymi były koniecznie surowe i przednie środki ostrożności. Użyto ich niezwłocznie. Kommissya śledcza, składająca się,

jak wiadomo, z W. Xięcia Michała, Ministra woyny, Generała piechoty Tatytszczewa, Ręczystwego Taynego Radcy Xiążęcia Galicyzna, Wojskowego Generalnego Gubernatora Goleniszczew-Kutuzowa i Generałów-Adjutantów Benkendorf, Lewaszew i Potapow, zajmuje się gorliwie poruczonóm iéy badaniem, i we wszystkich wydziałach rządowych przedsięwzięto potrzebne kroki celem wykrycia spiskowych. Zeznania tych, których z bronią w rękę schwytano, i odkrycie tajnego spisku, który się już dawno do buntu gotował, zniewoliły rząd do uwiezienia wielu mniéy więcéy znaiomych ludzi. Dobro oyczyny, powszechne bezpieczeństwo wymagały tego koniecznie, albowiem iedynie przez rozszerzenie śledztwa, przez mnogie słuchania, i przez porównanie zeznań dosięgnąć było można korzeni spisku i odkryć wszystkie iéy gałęzie. Usiłowania rządu požądanym uwiéńczone zostały skutkiem; dociekł on także wszystkich zamiarów buntowników, wszystkich tajemnic knowanego przez nich obmierzłego spisku. Po ukończeniu postępowania sądowego ogłoszone będą wszystkie te wiadomości. Tymczasem miło będzie niezawodnie każdemu, dowiedzieć się, iż niektórzy z podeyrzanych, przy słuchaniu zostali uznani za niewinnych i niezwłocznie na wolność puszczeni. Są i tacy, którzy już dawno wyrzekli się wszelkiego z tym spiskiem społeczeństwa, lecz są winnemi, że złośliwych iego zamiarów nie wydali. Rząd z należytą ścisłością rozroźni te rozmaite stopnie zbrodni; lecz głównych i prawdziwie zdradzieckich buntowników czeka przykładne ukaranie, iakiego sprawiedliwość, interes państwa i powszechna opinia dobrze myślących ludzi wymaga.“

Radzca Koleski Miłoradowicz, krewny poległego Gubernatora tegoż nazwiska, został w nagrodę usług ostatniego, mianowany Radzcą Stanu.

Şef Rygskiego pułku dragonów, Jego Królewiczowska Mość Generał jazdy, Xiążę Alexander Wirtembergski, został szesownie do swojego życzenia, mianowany Şefem Ekaterynosławskiego pułku kirysyerów.

Z Moskwy d. 18. (30.) Grudnia.

Senat, Urzędnicy, Woyskowi i Cywilni zgromadzili się dziś do kościoła Katedralnego Wniebowzięcia, wśród licznego tłumy wierznych. Filaret, Arcybiskup Moskiewski, członek świętego Synodu, wyszedł w ubiorze pontyfikalnym, pośród licznie zebranego Duchowieństwa, trzymając w ręku puszkę srebrną, którą postawił na stole przeciw drzwi Przybytku Pańskiego. Poczem w następujących odezwał się wyrazach:

„Słuchajcie Rossyanie! Trzy lata już ubiegło od chwili iak ta Świątynia, wybrana do namaszczeń naszych Monarchów, i to naczynie, przed oczy waże stawione, zaymuie Naywyższą wolą, woł ostatnią Cesarza Alexandra. Stróże tego świętego zakładu nie wazyli się przed czasem uchylać zasłony, iaką okryć go podobalo się zmartemu. — Aż nadto wczesnie bolesna chwila nadeszła, w której nam trzeba było badać ostatniéj woli Władzcy, który świetne i chwalebne zakończył życie; lecz długo niewiedzieliśmy, że ta chwila nadeszła. — Dziedzic cnot i wspaniałomyślności Alexandra, Mikołaj, pośpieszył z wezwaniem do tronu swego starszego brata W. Xięcia Konstantego, rozkazał oraz, aby testament zmarłego Cesarza pozostał pod tą samą zasłoną, która dotąd tajemnicę Jego okrywała. — Przeczuwaliliśmy zaiste tajemnicę, którą zawierał akt dodatkowy do dawniejszych praw naszych we względzie następstwa do tronu; lecz objawiając ją w wtedy, niebylibyśmy rozdarli serca wszystkich wiernych poddanych, przez okrutny a nieuchronny podział przywiązania i poświęcenia się? Cóż więc nam czynić zostawało w tak ważnych okolicznościach? — Duszo błogostawiona tyś osądziła nasze chęci; tyś uznała, że jedynym zadatkiem naszej wierności, iaki wówczas twéj pamiętce poświęcić mogliśmy, było sumienne czuwanie nad składem naszej straży powierzonym, osłonięcie go naszym milezeniem, i zataienie dostojnej tajemnicy w głębi tego naczynia, iak gdyby w głębi grobu, aż do chwili od Opątrznosci oznaczonej, w którejby nam wolno było objawiać ją w obliczu świata całego. — Król Królów w godnych czi swych wyrokach przyspieszył godzinę ostatecznego rozstrzygnięcia. Znikły

wszelkie zawady, a wola Alexandra występuje żywa z grobu, by nam przyszość naszą odśloniła. — Rossyanie! przez dwadzieścia pięć lat szczęście wasze polegało w dopełnieniu téj woli Naywyższego Władzcy. Usłyszycie ją po raz ostatni, i jeszcze w niéj szczęście wasze znajdziecie.“

Po téj mowie otwarto puszkę, a przekonawszy się o rzetelności pieczęci i własnoręcznego nadpisu na kopercie, Arcybiskup odczytał Manifest wiekopomnej pamięci Alexandra Cesarza, tudzież akt oryginalny, przez który J. C. M. Cesarzewicz W. Xiążę Konstanty zrzekał się swego prawa następstwa do tronu. Poczem wszyscy obecni wykonali z zwyklemi obrzędami przysięgę wierności i posłuszeństwa Jego Cesarskiej Mości Mikołajowi.

A u s t r r y a.

Z Wiednia dnia 18. Stycznia.

Francuskie pisma oppozycyjne z powodu tak smutnego i wielkiego wypadku, który teraz Europę zaymuie, dają łatwowiernym czytelnikom rzadką mieszaninę doniesień fałszywych i sprzeciwiających się sobie samym, niedorzecznych domniemań i marzeń zuchwałych. Z naukową statystyczną miną, przez którą przebiia osobiste nieukontentowanie, omylna nadzieia, wystąpił w szranki *Dziennik Rozpraw*, i o wszystkim, co wiedzieć rozumie a w istocie nie wie, sypie mnóstwo niedożyralych, niegrzecznych i nayprzewrotniejszych uwag. Gdyby całe zle na tém się kończyło, toby ie można jeszcze nazwać znośném; czas bowiem na nasze szczęście szybko niszczy potwory, które sam wydaie. Lecz z iakążto usilnością dążą te głowy niespokojne do zaburzania umysłów; przez iakieżto niegodziwe podstępny staraia się utrzymać ducha stronnicstwa, nie dać się uspokoić namiętnościom, i duchowi rewolucyjnemu stawiąc coraz nowe widoki, coraz inny tor otwierać; a nawet dobrze myślących, którzy są dosyć nieszczęśliwi, że ich bezwstydnym przepowiadaniem, choć w części wierzą, tworzącą niepewnością i zmyśloną obawą, omamiać i straszyć. Obszerne pole politycznego i moralnego chwastu, na którym z tak niezmordowaną pilnością pracują, dla nich z ciasne się być zdaje; z tak wielką gwałtowno-

ścią chwytają każdy przedmiot, aby swe grożące obrazy przyszłości czarnymi farbami powłóczyć, z taką wściekłością wnoszą przy każdéj nieprzewidzianéj odmianie zaszły w stosunkach świata pochodnie niezgody, wojny i zniszczenia, a to i nad własnym ogniskiem i nad wszystkimi kraiami ziemi! — Ale i teraz omyli ich nadzieia. Węzeł, który strożów powszechnego porządku dotąd iednoczył, za nadto mocno iest związany, aby się miał tak łatwo rozeyść, iak pod piorem niektórych fantastycznych pisarzy. Zniknął wielki Monarcha, który chwałę twórcy i obrońcy pokoju przekładał nad każdą inną, ale nie zaginał ducha, który Jego i Sprzymierzeńców ożywia. Potrzeba opierania się tym, którzy pragną widzieć zniszczoném nayszlachetniejsze dzieło czasu, nie mniéj mocną iest, iak była dawniéj, a uczucie téj potrzeby żywszém się teraz pokazuje. Pokóy polityczny ciągle rozpościerać będzie dobroczynną na Europę zasłonę, a rozpuszne spekulacye, do których chwila pierwszego zdumienia była powodem, staną się igrzyskiem wiatrów. Na sprawiedliwą wzgardę zasługują owi sofistyczni obłudnicy, którzy rozumu i wymowy nadużywają, aby wyobrażenia współczesnych pomieścić i wyniszczyć głos powinności i prawdy w umysłach słabo uzbrojonych. Nie mniéj kary godni są ci, którzy iako ślepe narzędzia lub dobrowolni pomocnicy ludziom zarażającym powszechną opinią materyałów w fałszywych doniesieniach i złośliwych paszkwilach dostarczają, któremi swoje zamki na lodzie zdobili. Ale nie podobna nie litować się nad liczną klasą tych, którzy uwiedzeni łatwowiernością, nieprzeornością i fałszywém głów skierowaniem, w tém okropném igrzysku, któremu prędcy czy późniéj na ofiarę są przeznaczeni, rozumieją zbawienie ludzkości oglądać. Ludzie nieznający świata, którzy na interessa państw i na naytrudniejsze zadania polityki patrzą tylko z drobnych kryjówek, i zjad o nich sądzą, którzy całą swoją mądrość wyczerpali z dzienników i pism urywkowych, naturalnie skłonni być muszą czyli w włściwéj wyobraźni, czyli w rozmowach z równie myślącemi przyiaciołmi przyjmować na słowo za prawdziwe wszelkie awanturnicze powieści, gruntując na nich swe wybujałe nadzieie i plany. Lecz

czyliż przecie kiedy doświadczenia naszych czasów tak drogo okupione nie otworzą oczu pocziwym dobrzemysłącym? Nie miałyby mocniéj na nich działać obawa, aby nie uyrzeli zniszczonym prawnego porządku, pod którego opieką obficie kosztują dóbr życia, niż próżna chęć; nie mając ani zdatności ani powołania, puścić się w zawód, na który wpawni politycy wstępują tylko z przekonaniem ciężkiéj odpowiedzialności, która ich czeka?

(Dostrz. Austr.)

Francya

Z Paryża dnia 21. Stycznia.

Dnia 18. Hrabia Pozzo di Borgo miał szczególne posłuchanie u Króla.

Królewskie posiedzenie zagaenia Izb odbędzie się we wtorek dnia 31. m. b. w Luvrze w sali Henryka IV.

Sąd Kassacyiny rozstrzygnął, że, skoro która władza mieyska każe wywyższyć ulicę, właściciele domów, które przeto zniżały, i tém samém poniekań na wartośćo swéj straciły, mają prawo żądać wynagrodzenia.

Uczyciel pisanja Bernardet otrzymał patent swobody na metodę, podług której wyucza pisać w przeciągu 8 godzin.

Dnia 18. m. b. wyszło trzecie wydanie noty Pana Chateaubriand o Grecyi, nową przedmową zubożonéj.

Przez Marsylią nadeszło potwierdzenie wiadomości, iż Ibrahim został pod Koryntem przez Gurasa zбитy i stracił 3000 ludzi.

Pan Lafitte dawał dnia 17. m. b. wielką ucztę dla Generała Lafayette i Kommodora Morris, dowódcy fregatty Brandywine, na której pomieniony General do Europy powrócił. Młody wierszopis Pan Labat, którego wiersz dytyrambowy na podróż Gła Lafayette do Stanów Zjednoczonych został nagrodą uwieńczony, siedział obok Gła. Wzniesiony był tylko ieden toast przez Pana Lafitte w tych słowach: Generałowi Lafayette i Ameryce! — General Lafayette powraca do swéj majątności Lagrange dla dopełnienia smutnego obowiązku. Zmarły niedawno Poseł Stanów Zjednoczonych w Szwaycaryi, Pan Sommerville, który razem z Głem Lafayette, na pomienionéj fregacie powrócił, u mierając wynurzył życzenie, ażeby jego pozioime szczątki w Lagrange nieiako pod tar-

czą patryotyzmu i przyjaźni spoczywać mogły, które to życzenie pośpiesza teraz Generał dopełnić.

Król Hiszpański wyznaczył pensją wdowie Generała Bessieres, córki ię mianował Kamaristami (damami pałacowemi), a syna 15 lub 16letniego Generałem.

Drukarz wiadomego pisma: „Mamże być Jezuitą?” został osądzony na wynagrodzenie papieru i wydatków autorowi, lecz ten niekontent z tego wyroku, odwołał się do wyższej instancji.

Składki dla rodziny Generała Foy wynoszą teraz 780,155 Franków (215,000 Tal.)

Sąd policyi w Tuluzie osądził niejakiego Teissedre na zapłacenie kary 25,000 Franków i na poniesienie kosztów, a to za — lichwę.

Na polu pod Tours znaleziono szczątki zbroi arabskich, między któremi był miedzianny srebrny wykładany szyszak z ozdobami pięknego utworu. Domyślać się należy, iż te starożytności spoczywały tu we wnętrzościach ziemi przeszło 1000 lat, od sławnéj klęski Abdorhamana przez Karola Martel zadanéj.

Niejakis Gottfried, niegdys celnik, umarł w tych dniach nagle w swoim mieszkaniu, na ulicy męczenników (bardzo stosownie). Sytuującemu tylko na nędznym sieniku bez przykrycia, zdaie się, iż mu mroz przyspieszył podróż do wieczności. Z niektórych jego poruszeń ostatniéj nocy wnosić można, iż, aby się ogrzać, posuwał się do swoiego starego psa, iedynego swoiego przyjaciela i towarzysza stołowego, który zwykł był legać woddźwiernym kącie izby, zapewne dla uprzedzania swoiego pana o odwiedzinach podeyrzanych gości. Gottfried znany był w café dzielnicy jako biedny gołysz. Często iadł na obiad tylko twardy suchy chleb z swoim czworonożnym przyjacielem, i tylko w pewne dni uprzywilejowane posilał się w pobliskiéj szynkowni. Odzież jego zwiastowała ubostwo, a zamyślenie, milczenie i obcowanie z psem, odludka. Mógł mieć lat 70. Krewni jego kazali zrobić prostą trumnę, lecz iakże się zdziwili, gdy rozbierając nieboszczyka, znaleźli sumnę 25 do 30,000 Franków, częścią w złocie, częścią w banknotach, które nosił dzień i noc pod suknią

w skorzanéj kalecie. W słomianéj iego pościeli i w kupie brudu, znaleziono ieszcze więcej franków, tak iż cała spuścizna wynosić może do 40,000 Franków, a wdzięczni sukcesorowie poczcziwego celnika, (który przed skonaniem boday zdażył uderzyć się w piersi, i wyrzec: „Boże! bądź miłościw mnie grzesznemu“), pomyśleli czém prędzéj o sprawieniu solennego pogrzebu.

Dnia 13. m. b., przy 11 stopniach zimna, pies wściekły przestraszył mieszkańców Lugdunu i pokasał trzy osoby. Jak wiadomo, tęgie mrozy równie są niebezpieczne dla psow iak wielkie upały.

Wilki, które mrozy z puszczy pirenejskich wyforały, narobiły wiele szkody w okolicy Mauleon i Baionny.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 11. Stycznia.

Król posunął wielu Oficerów na wyższe stopnie w królewskiey armii amerykańskiey.

Ma być ieszcze 11 nowych Radzców Stanu mianowanych, między innemi także były Minister i terażniejszy Biskup Tortozy, Don Saez. Każdy Radzca Stanu ma 80,000 Realów (po 2 śbrn.) rocznéj płacy. Mówiono o niezaloczném wyprawieniu nowego woyska do Hawanny i o cząstkowéj zmianie Ministeryum. Pan Dulpe, były Intendent Guadalaxy, ten sam, który się naywięcéj przyłożył do schwytania Bessiera, mianowany jest Generalnym Intendentem Madrytu.

List Ministra spraw zagranicznych do Ministra finansow Ballesteros: „Poseł francuzki przy Krolu Katolickim donosi mi w liście z dnia 5 z. m., iż unostwo gorszących i bezbożnych książek wysęlaią z Paryża do Hiszpanii i Ameryki, lecz ażéby uysć trudności na granicy, zamiast właściwych tytułow daią im tytuły książek do modlenia się, i tak n. p. Wolter przemycany bywa do Hiszpanii pod tytułem: Żywot S. Marcellina; Rousseau iako żywot S. Alexandra; Volney iako żywot S. Michała; Dupuis iako żywot S. Ferdynanda; Diderot iako żywot S. Stefana; Raynal iako żywot S. Karola; dziennik z S. Heleny iako żywot N. Panny Maryi; Werther (Goetego) pod tytułem: Żywot S. Cecylii i t. d. Z rozkazu Króla uwiadomiam Waszą Splendecę

o tém, z przyłączeniem spisu książek, ażebyś Pan potrzebne przedsięwziął środki, celem zapobieżenia ich wprowadzaniu.“

Generał Castannos doniósł wszystkim członkom Junty doradzczyej o Król. uchwałę, przez którą została zniesiona.

Słychać, iż Generał Castannos mianowany został dowódcą królewskiej gwardyi pieszej, i że Generał d'Espagne będzie wygnany. Uważając, iak wielkich łask dworu doznała teraz pozostała rodzina Bessiera, ledwie o téj ostatniéj wiadomości powątpiwać można.

Z Kadyxu donoszą pod dniem 30. Grudnia: „Rząd żądał od tutejszego kupiectwa 60,000 Duros pożyczanym sposobem, lecz kupcy odpowiedzieli, że nie są w stanie. Było zamiarem, oddać w zastaw téj pożyczki kasę celną, do której tymczasem z przyczyny zatamowanego handlu i przemycanych towarów nic niewpływa.“

A n g l i a.

Z Londynu dnia 17. Stycznia.

Wzeszły piątek Królewsko-Pruski Nadzwyczajny pełnomocny Minister, Barron Malzahn, w towarzystwie Pana Rothschild i Notaryusza Charles Green, złożył w banku Angielskim sumę 19 800 Funtów Sterlingów, iako szóstą półroczną upłatę zaciągnięney w roku 1822 pożyczki.

Powiadają, iż Król Jmć zagał osobiście Parlament. — Według prywatnych wiadomości z Paryża — pisze jedna z naszych gazet — Pan Villele wyidzie z Ministryum.

Następcą zmarłego Patryarchy Lizbońskiego mianowany jest pewien zakonnik, który świeckiemu zwłaszcza duchowieństwu, w bliższych z Rzymem zostającym związkach, ma być solą w oczach.

W téj chwili 15000 warsztatów tkania iedwabiu w Spitalfield jest bez zatrudnienia; 18000 robotników — nierachując żon i dzieci — nie mają nic do czynienia. Stemszyskiem nie można pewnie dać zupełney wiary tym podaniom, ile że takowe od sameyż robotniczhey klasy pochodzą.

W Moskwie mieszka teraz 400 Anglików, którzy zaczęli budować dla siebie osobny kościół. Jednym z ostatnich aktów zmarłego Cesarza było udzielone im na to zezwolenie.

Względem brakujących ieszcze 2000 Funtów Sterl., przemówili budujący do oyczyzny swoihey.

Wczoray przed południem powieszono tu 44letnią kobietę, nazwiskiem Marya Cain, za pozbawienie życia (nie Abła) iakiegoś Fitzgeralda. Od lat 5 nie miano iuż tu tego widowiska. Ostatnia niewiasta, która podobnież na stryczku umarła, nazywała się Marya Noris, która w roku 1821. pewnego mężczyznę oknem wyrzuciła.

Dnia 10. Października zostały w Banda orientala woyska Brazylijskie w powszechnéj bitwie pod Oxqueta de Sarendin doszczętnie zbite. 100 Oficerów i 800 szeregowych dostało się do niewoli; poboiowisko jest na trzy mile trupem zasłane, iazda nieprzyjacielska zniszczona. Major Velasco przywiózł z pola bitwy wiadomość o tém zwycięztwie niepodległych.

Prawie z narodziem nowego roku narodził się głód i nędza w południowych stronach Irlandyi, gdzie biedny wieśniak ziadł iuż prawie ostatni zapasik kartofli, które są całą i iedyną iego szpiżarnią. Zgroza przeymuie słysząc narzekanie i ięki tego nieszczęśliwego ludu.

Gazety tuteysze donoszą, iż mieszkańcy Tibetu doznali wielkiéj radości z odrodzenia się swiowego Delay-Lamy. Rzecz tak się ma: wiadomo, iż Delay-Lama, czyli naywyższy kapłan Tibetański, uważany za Boga na ziemi przez mieszkańców tego rozległego kraju, podług mniemania pospolstwa nigdy nie może umierać, lecz gdy się zestarzeie, opuszcza dawne swoje ciało, i przyimuie nowe. Od czasu zaś zdobycia Tibetu przez Chińczyków, odrodzenie iego zawisło od woli Cesarza Chińskiego, który przez 5 lat wstrzymywał swoje pozwolenie w téj mierze. Przychylił się nakoniec do próby kapłanów i możnych panów, pod warunkiem atoli, aby sam wybrał Delay-Lamę z 13 kandydatów, którzy powinni być Chińczykami. Środek ten przezorności okazuie nieufność Chińczyków zwłaszcza ku Anglikom; chce bowiem Cesarz przeszkodzić, aby nowy Delay-Lama przez wpływ Kompanii Wschodnio-Indyjskiéj nie sprzyiał Anglii.

N i d e r l a n d y.

Z Amsterdamu dnia 21. Stycznia.

Gazeta Gandawska *Impartial* donosi, iż z 1800 studentów, których przed ostatnimi ferjami w Rzymsko-katolickich kolegiach w obu Flandryach liczono, pozostało tylko jeszcze może 1000, i że z brakujących iakie 300, naywięcej z Roulers i Thielt, poszło do szkół Jezuickich we Francyi; reszta udała się tymczasem do domu do swoich. Zresztą zamknięte kolegium w Aelst będzie znowu otwarte od dnia 1. Lutego; nauczycielów będzie tyle co dawniej, lecz nauki niebędą dawane w dawniejszym sposobie.

W oczekiwaniu doniesień o wojennych działaniach flot i woysk tureckich i egipskich, które się niedawno pokazały na wodach i wybrzeżach Morei, dowiadujemy się od bezstronnego naocznego świadka ich uzbrojenia, co następuje: „Powierzchność flot może się dosyć podobać. Okręty Kapudana Baszy naymniey są w porządku; okręty Baszy Egipskiego wyglądają troche lepięy, a cztery trypolitańskie okręcki odróżniają się swą ładnością. Pomiedzy brygami Baszy, zalecają się trzy statki bardzo piękney budowy amerykańskięy; lecz załogi naynędzniey są złożone. Na całej flocie znajduje się do 10,000 ludzi, między którymi 200 ludzi iazdy. Woysko to składa się w trzecięy części z kupionych negrów z Darfur i Sennar, a reszta z Beduinów, Fellahów i Egipskich żebraków. Ubiór ich, czarna lub czerwona wełniana koszula, szarawary, czerwona czapka; a uzbrojenie, karabin angielski i ładownica. Mozolono się z nimi, aby ich troche obeznać z musztrą, lecz wszystkie wiadomości o przyswoieniu ich do karności europejskięy, były niesłychanie przesadzone, i niemożna tych zgrał iak tylko za pół-dzikich uważać.“

Państwo Ottomańskie.

Z Stambułu dnia 25. Grudnia.

Po odejściu ostatnięy poczty, rozeszła się tu wiadomość o niespodziewanęy śmierci Cesarza Rossyjskiego, i sprawiła niewymowny smutek między kupcami europejskimi. — Każdy tu jest przekonany, iż uchwalone od Dywanu, a tak wielkie wrażenie sprawujące wysłanie Intendenta arsenału, Hussein - Bey,

z agentem Wice-Króla Egiptu, Neszyd-Effendim, do Morei, w celu nawiązania układów z Grekami, bezpośrednim było skutkiem tego, iak się zdaie, bardzo szybko do wiadomości Porty doszłego wypadku śmierci. Nadeszłe świeżo z Peloponnezu, dla Greków nieco pomysłnieysze wiadomości, które nieodpowiadaia oczekiwaniom, iakie sobie po wielkięy wyprawie egipskięy obiecywano, niebyłyby pewnie same z siebie nakłoniły Porty do uczynienia kroku, który dotąd za niepodobny uważano. I Missolongi, na którą od roku wzrok całego Wschodu obrócony, trzyma się ciągle, a nowy Turków zamach, aby ogarnąć ten wał swoich przeciwników, został wśród krwi rozlewu odpartym. Zdaie się, iż w Morei poniosł klęskę korpus egipski pod Gastuni.

Z nad granicy Tureckięy dnia 8. Stycznia.

Z Bukarestu donoszą pod dniem 5. m. b. co następuje: „Przez pocztę rossyjską z Konstantynopola, która listy do dnia 22. Grudnia przywiozła, dowiadujemy się, iż Dywan już między 6. i 8. Grudnia miał wiadomość o śmierci Cesarza Alexandra, lecz że ię dopiero dnia 15. Grudnia udzielił Publiczności. Frankowie niezmiernie się zatrowżyli, Turcy zaś, którzy niemają tak dokładnęy znościomę położenia rzeczy w Europie, iak ią im wielbiciele ich przyznają, zdawali się być zupełnie na to obojętnymi. — Greckie gazety z Hydry i Aten, które tu dosć regularnie przez Konstantynopol odbieramy, wciąż jeszcze korzystnie opisują stan rzeczy w Grecyi.“

A N E K D O T A.

Królowa Elżbieta odwiedzając sławnego Bakona w ięgo wiejskiem pomieszkaniu, po wyniesieniu go na dostojność Kanclerza — „dla czego — rzekła — tak szczupłe wystawiłeś sobie mieszkanie?“ — „Nie ia, N. Pani, za szczupłe zrobiłem pomieszkane, lecz Wasza Królewska Mość za wielkim mnie dla niego zrobiła.“ —

(Dodatek.)

D O D A T E K

do

Nru 9.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 1. Lutego 1826.)

Rozmaite Wiadomości.

W ostatnich dniach przed Bożem-Narodzeniem tak wielki był napływ ludu do Rzymu, iż szpital pielgrzymów w dniu 24. Grudnia 9000 osobom dał gospodę i żywność.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki żyje teraz czterech byłych Prezydentów. Adams (najstarszy, ma lat 83); Jefferson, Madison i Monro (najmłodszy, blisko lat 70). P. Jefferson mieszka w Monticello (w Wirginii), 40 mil niemieckich od Wassingtonu, na szczycie góry, z której ma nayszysniejszy widok. Przy podstawie góry stoi Wirgiński uniwersytet, na który Exprezydent większą część swojego majątku wyłożył. Na pięć mil od niego leży posiadłość Pana Madison; jest on Prezesem Towarzystwa rolniczego téj prowincyi i ciągle zajmuje się gospodarstwem. Dobra Pana Monro graniczą z dobrami Jeffersona. Pan Adams mieszka tylko o milę od Bostonu i jest opiekunem sztuk nadobnych. Wszyscy ci starcy doznają nayprzyjemniejszych chwil życia i zadziwiają wszystkich swoją żywością i wesołością w mowach. Ci szanowni mężowie nie mają zresztą ani pensyi, ani przywilejów, wyjąwszy wolność od opłat pocztowych. Pan Jefferson jeździ codziennie konno; wzrost jego wynosi 6 $\frac{1}{3}$ stóp. Jego córka (Mistriss Randolphe), ma 11 dzieci, z których najstarsza dziewczynka biegła jest w historii i polityce.

Dla uniknienia niebezpieczeństw, na jakie statki parowe niekiedy narażają, zaprowadzają teraz w Ameryce czołna, które z samym statkiem parowym przez długie liny tak są po-

łączone, iż w przypadku eksplozyi, z powodu odległości, zupełnie są bezpieczne. Tam także robią żelazne statki parowe i maszty.

Wynalazczemu geniuszowi P. Augustyna Corout w St. Julien-Molin-Molette (w departamencie Loary) winni jesteśmy zadziwiającą machinę, za pomocą której jeden robotnik może kierować sześcią warsztatami tkackimi i zarazem iedwab, bawełnę, len, konopie i wełnę z bezprzykładną szybkością i dokładnością tkać i iedne z drugimi wyrabiać. Zręczny ten sztukmistrz wynalazł dwa warsztaty, które skombinowane tworzą trzeci, z niesłychaną rozmaitością poruszeń. Czołenka przebiega 80 do 100 razy w minucie i zarazem dwóm sztukom wątku dostarcza. Prócz tego wynalazek ten zastosowany do roboty muszlinow, wyrobów bawełnianych i t. p., dogodniejszy jest dla zdrowia robotników; lekkość bowiem w poruszeniu czołenka, do czego żadnego kółka zębatego nie używa się, może być użyta przy suchej zupełnie przędzy konopnej lub bawełnianej. Nie potrzeba więc w niskich wilgotnych piwnicach przędzy w wilgoci i gętkości utrzymywać. Gdy dotąd warsztaty iak gdyby w iaskiniach pomieszczone, stały się przyczyną, iż robotnicy przy nich użyci na choroby piersiowe i skrofaliczne naywięcej cierpią, więc Pan Corout podobnąż tkaczom wyświadczy przysługę, iako Pan Jerzy Prior wyświadczył fabrykantom igieł, gdy przed 17 laty wynalazł sposób odpędzania ze szlifierni delikatnego pyłu ze stali i kamienia, który robotnikom w oczy, nos i usta padał, stając się przyczyną chorób nieznośnych. Pan Corout uzyskał

patent na swój potrójny warsztat. Stemszyskiem oświadcza wszystkim fabrykantom, iż za 150 Fr. drewniany warsztat wyrobi, w którym znajdować się będą wszelkie kombinacje jego maszyny, z tym jednak warunkiem, iż odstąpi prawa robienia 25 warsztatów, skoro mu za każdy z tychże 70 Fr. zapłaca; podobnież pozwala robić 50 warsztatów, żądając za każdy po 60 Fr. a sto po 50 Franków.

Poznań dnia 31. Stycznia. Dnia 28. było 4. — dnia 29. 8 — dnia 30. 10 — dziś 10 stopni zimna.

Za pozwoleniem Zwierzchności.

Jutro, we Czwartek dnia 2. Lutego 1826.

J. Levit, Professor muzyki w Warszawie, uczeń sławnego Moscheles, będzie miał honor dać w sali resursy wolnomularskiej wielki koncert na fortepianie.

Podział koncertu.

I.

- 1) Uwertura z opery Faniska Cherubiniego.
- 2) Wielki koncert na Fortepian, Kalkbrennera, wykonany przez dawcę koncertu.
- 3) Koncert skrzypcowy Rodego, wykonany przez pewnego amatora.
- 4) Potpourri na Fortepian i skrzypce Moszelesa i Lafonty, wykonane przez Pana Kapelmistrza Haupt i dawcę koncertu.

II.

- 5) Uwertura Rossiniego.
- 6) Adagio i Rendo Kalkbrennera z towarzyszeniem orkiestry.
- 7) Waryacje di Bravura na Fortepian z towarzyszeniem orkiestry, napisane i wykonane przez dawcę koncertu.

Biletów wnięcia dostać można w księgarni Pana Mittler po 3 Złt. a przy kassie po 4 Złt. Początek o godzinie trzeciej.

Doniesienie o nowej książce.

Na książkę: *Proste zasady stylu polskiego w przykładach praktycznie objaśnione*, wkrótce z druku wyjdź mającą, dla użytku jasno, zwiększone, gładko, i szczerze po polsku pisać chcących, ułożoną,

przyimować będą prenumeratę po złotop. 3 do dnia 20. m. i r. b.

Prenumerować także można w księgarni E. S. Mittlerera.

w Poznaniu dnia 1. Lutego 1826.

Dr. Krolikowski,

Prof. lit. pol.

OBWIESZCZENIE.

Julianna Rauh i Benjamin Viebig w miejscu przy wniściu w małżeństwo przez układ sądowy z dnia 26. Listopada r. b. wspólność majątku i dorobku między sobą wyłączyli, co się niniejszym wiadomo czyni.

Poznań dnia 1. Grudnia 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Iż Agnieszka z Jutrowskich i Jan małżonkowie Bogdanowscy, gdy pierwsza za doletnią ogłoszoną została, przez sądowy układ z dnia 14. m. b. wspólność majątku i dorobku wyłączyli, uwiadomiam się niniejszym.

Poznań dnia 19. Grudnia 1825.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Na wniosek Ur. Katarzyny z Drzewieckich wdowy Zawadzkiej dziedziczki z Bednar czyni się niniejszym wiadomo, iż zaıntabulowane za zezwoleniem dawniejszego dziedzica wspomnianych w Powiecie Średzkim położonych dóbr Bednary niegdy Jozefa Drzewieckiego pod Rubr. III. Summy mianowicie

- a) pod liczbą 1. dla Barbary zamężnej Drzewieckiej z Przybyszewskich podług instrukcyi Grodu Gniezńskiego z dnia 8. Lipca 1782. irekognicyi z dnia 20. Lutego 1796. mocą dekretu z dnia 5. Maia 1798. Talarów 1076 dgr. 8 summy posagowey,
- b) pod liczbą 4 dla Justyny Roszczewskiej z Gutowskich podług przyznania z dnia 20. Lutego 1796. roku mocą dekretu z dnia 5. Maia 1798. Tal. 155 dgr. 17 fen. 4 iako dług realny,
- c) pod liczbą 7 dla Joanny Izbinskiej z Gutowskich równym prawem iak pod liczbą 4 75 Tal. 1 dgr. 4 fen. również iako dług realny

już dawno zaspokoione zostały, na które kwity w trakcie zeszléy wojny zaginęły.

Wzywamy przeto wszystkich tych, którzyby do wspomnionych wzwyż kapitałów bądź jako właściciele, bądź jako cessionaryusze, jako zastawnicy, lub pod innym nazwiskiem pretensye mieć mniemają niniejszem, aby się na terminie tym końcem na

dzień 18. Marca r. p.

zrana o godzinie 9. przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Brückner w izbie instrukcyinéy Sądu naszego wyznaczonym osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników stawili, dokumenta te z sobą na miejsce znieśli i pretensye swe do protokołu podali, inaczéy bowiem z nimi uchyleni i na wieczne milczenie wskazani będą, oraz amortyzacya onychże ogłoszona byćd ma.

Poznań dnia 19. Września 1825.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Do przedaży domu z ogrodem do pozostałości Piotra Sokołowskiego małżonków należącego, na przedmieściu Ostrowek pod Poznaniem pod Nr. 3. położonego, sądownie na 637 Tal. 13 šgr. 9 fen. oszacowanego, wyznacza się na wniosek sukcesorów celem podziału termin na dzień 4. Kwietnia r. b.

zrana o godzinie 10. przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Küntzel w naszym Zamku Sądowym.

Ochotę mający kupna i zdolność posiadania wzywają się więc na ten termin, a najwięcéy dający przyderzenia, skoro prawnie przeszko dy nie zaydą, spodziewać się ma.

Taxa i warunki mogą byćd w naszéy registraturze przeyrzane.

Poznań dnia 10. Stycznia 1826.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością Rendanta Sądu miejskiego Bogusława Heino, w roku 1802. w Poznaniu zmarłego na wniosek Kuratora pozostałości w dniu dzisiejszym konkurs otworzonym został.

Zapozywamy przeto wszystkich nieznaomych Sukcesorów téy pozostałości, i nieznaomych Sukcesorów pozostałéy wdowy współ-

nego dłużnika, aby się w terminie do likwidacyi ich pretensyi na dzień

11. Kwietnia 1826.

przed Deputowanym Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Culemann w naszéy Izbie dla Stron wyznaczony osobiście albo przez pełnomocników prawnie dozwolonych stawili, i pretensye swe podali, i dostatecznie udowodnili, prawo pierwszeństwa wykazali i dowodami wsparli, gdyż w razie przeciwnym niestawiający spodziewać się mogą, iż z pretensyami swemi do massy prekludowani zostaną i wieczne im przeciw drugim wierzycielom milczenie nakazané będzie.

Tym wierzycielom, którzy na terminie stanąć niemogą i znościomości niemają Kom. Spr. Brachvogel, Łukaszewicza i Guderyana na Mandataryuszów proponuiemy, z których iednego dostateczną plenipotencyą i informacyą opatrzyć winni.

Poznań dnia 21. Listopada 1825.

Królewsko Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad dobrami Wieczyn w Powiecie Pleszewskim położonemi, do successorów niegdy Onufrego Grabskiego należącemi, urządzeniem z dnia 13. Listopada 1823., subhastacya zadecydowaną została, przeto wzywają się niniejszem wszyscy z miejsca zamieszkania swego niewiadomi wierzyciele a mianowicie:

1. Ur. Józefa z Dąbeckich byłą owdow. Grabska, teraz zamężna Labczyńska,
2. Ur. Maryanna Godlewska,
3. Ur. Metelski, Proboszcz,
4. WW. bracia Uminscy, synowie owdowiałéy Starościny Uminskiéy, i
5. Ur. Eustachius Grabski,

aby w terminie zawitym

dnia 23. Lutego 1826. roku

przed Deputowanym W. Sędzią Ruschke osobiście lub przez Pełnomocników prawnie dopuszczalnych się stawili, ilość i jakość pretensyi swych okolicznie podali, dokumenta, papiery i inne dowody w oryginalu lub w wypisie wierzytelnym złożyli, i co potrzeba do protokołu podali, z tém zagrożeniem, iż w razie niestawienia się, nie tylko przyderzenie na rzecz najwięcéy dającego nastąpi, lecz też po

sądowem złożeniu kupna pieniędzy, wymazanie wszelkich zapisanych, tudzież próżno wychodzących czyli spadających pretensyi, a ostatnich bez produkowania w téj mierze instrumentów, za zdecydowaniem zostanie.

Nareszcie wierzycielom tym, którzy w osobistém stawianiu doznają przeszkody, lub którym tu schodzi na znanomości, W. Pięgiosiowicza, Konsyliarza Sprawiedliwości, UUr. Panien, i Mitschke, Kommissarzy Sprawiedliwości, i W. Trembinskiego, Adwokata, na Pełnomocników przedstawiamy, z których jednego sobie obrać, i w plenipotencyą i informacyą zaopatrzyć mogą.

Krotoszyn dnia 24 Listopada 1825.

Królewo-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Domstwo pod numerem hypotecznym 44. na Wielkim tu Rynku położone, do masy sukcesyino - likwidacyjney niegdy Poborcy Powiatowego Straemke należące, wraz z budynkami tylnymi i ogrodem, na 2382 Tal. 4 šbrgr. 6 fen. oszacowane, w terminach przed Deputowanym Sędzią Kosmelli na dzień 30. Listopada 1825, dzień 31. Stycznia 1826., i dzień 29. Marca 1826.

o godzinie 9. zrana w lokalu naszym sądowym wyznaczonych, z których ostatni peremtorycznym jest, z przyczyny długów nawięccy dającym publicznie sprzedane być ma; na który to termin chęć kupna i zdolność posiadania mających zapożywa się.

Taxa w czasie podzin służby w registraturze naszymy przeyrzana być może.

Krotoszyn dnia 24. Sierpnia 1825.

Xiążęcy Thurn i Taxis Sąd
Xięstwa.

Za pozwoleniem Zwierzchności wydam we Czwartek dnia 2. m. b. drugą tegoroczną Redutę w tuteyszym domu widowiskowym. Usługa bufetowa będzie iak naylepsza; ustanowiony porządek tańca niedopusci żadney nieregularności. Zgoła będzie miane staranie, ażeby zabawa ta wieczorna uprzyjemniła pobyt Szanownych Gości. Biletów na parter i

pierwsze piętro po 4 Złt. dostać można w księgarni Pana Mittlera i przy kassie.

Poznań dnia 1. Lutego 1826.

Fabrykant Pietsch,
przy ulicy Wrocławskiéy No. 229.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 27. Stycznia 1825.	Papierami	Gotowizną
Obligi długi państwa . . .	88 ^{po} pCt.	87 ^{po} pCt.
Premie obligów długi państwa	98 ¹ / ₂ =	—
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	93 ¹ / ₂ =
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	89 =	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne niegdyś polskiego udziału	87 =	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	96 =	—
Wschodnio-Pruskie	90 ¹ / ₂ =	—
Szląskie	—	—

Poznań dnia 31. Stycznia 1826.

Papierami. Gotowizną. Od sta.
Kurs obligów m. Poznania. . . . . 92 ¹/₂ — 92 ¹/₂ 4

Ceny zboża w Berlinie

Dnia 26. Stycznia 1826.

	L ą d e m :			W o d ą :		
	Tal.	šgr.	fen.	Tal.	šgr.	fen.
Pszenica	1	12	6	1	2	6
Zyto	—	27	6	—	23	2
Jęczmień wielki	—	25	8	—	21	3
Jęczmień mały	—	23	9	—	16	11
Owies	—	20	—	—	13	9
Groch	1	5	—	—	28	9
	W o d ą :			W o d ą :		
Pszenica (biała)	1	12	6	1	10	—
Zyto	—	26	3	—	25	—
Jęczmień wielki	—	23	9	—	—	—
Jęczmień mały	—	21	3	—	—	—
Owies	—	18	9	—	16	3
Groch	1	—	—	—	28	9
Kopa słomy	5	15	—	4	15	—
Cetnar siana	1	—	—	—	15	—